

O osnutkih treh zakonov

Na 18. seji zboru združenega dela, 17. seji zboru krajevnih skupnosti in 15. seji družbenopolitičnega zbora so delegati obravnavali osnutek zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor in osnutek zakona o stavbnih zemljiščih ter osnutek zakona o prostoru.

Zivahna razprava je bila zlasti v zboru krajevnih skupnosti, saj so delegati posredovali vrsto pripomb na osnutek zakonov, ki zadevajo srž delovanja krajevnih skupnosti. Opozorili so na pomanjkljivosti v osnutkih, ki se kažejo zlasti v nezadovoljivih predlaganih rešitvah komunalne infrastrukture, nezadostni vlogi krajevnih skupnosti v pripravi načrtovanja prostora in v nepopolno obravnavani kmetijski problematiki (varstvo obdelovalne zemlje).

V osnutku zakona o urejanju prostora so preskopo opredeljene strokovne podlage za pripravo planov, prav tako tudi zakonske obveznosti glede potrebnega medobčinskega — regijskega sodelovanja.

Osnutek zakona o stavbnih zemljiščih prinaša bistvene novosti na področju upravljanja s stavbnimi zemljišči z uvedbo samoupravnega sklada. Zato je potrebno v določbah zakona konkretno opredeliti vlogo in naloge sklada nasproti izvajalcem kot tudi izvajalcev samih med seboj, so poudarili delegati. Zakon načelno vključuje celotno področje oskrbe naselij s toplotno energijo in plinom, medtem ko izpušča energetske vire kot bistveni element celotne razširjene reprodukcije. Ta delitev je po mnenju delegatov nedopustna, saj je jasno, da posamezni energ. sistem sestavljajo energetska viri, magistralni, primarni in sekundarni cevovodi, ki lahko delujejo le kot enovit sistem.

Zakon o urejanju naselij mora po mnenju delegatov bolj jasno opredeliti časovno usklajenost procesa srednjeročnega planiranja z izdelavo izvedbenih načrtov, še posebej pa mora biti jasno opredeljen odnos urbanističnega in zazidalnega načrta. Zakon mora bolj ostro nastopiti proti kršiteljem zakonskih določil. Nelegalno gradnjo bi morali okvalificirati kot kaznivo dejanje. Sankcije pa bi morale biti določene tudi za tiste, ki pravočasno ne izdelajo izvedbenih dokumentov. Soglasje k zazidalnim načrtom je potrebno pridobiti pred razgrnitvijo in javno razpravo.

Delegati so zahtevali, da se vse določbe osnutkov zakonov preverijo v smislu širjenja administracije in racionalizacije postopkov za pridobitev lokacijske dokumentacije in gradbenih dovoljenj.

Tatjana Komac

Gorenje Tiki se je znašel v hudih težavah

Jamo so skopale cene

Ali bo Gorenje Tiki po treh desetletjih uspešnega dela primoran zapreti svoja vrata, ustaviti proizvodnjo in prepustiti petsto zaposlenih negotovosti, jugoslovanski trg pa bo ostal brez električnih bojlerjev srednje velikosti? To je vprašanje, ki se vse bolj čisto zastavlja, pritriljen odgovor nanj pa lahko kaj kmalu postane resničnost.

Zgodba o tem, kako je Tiki zabredel v težave, je dolga in zapletena, njeni bistveni sestavini pa sta prodajna cena in pa izguba, ki se veča iz meseca v mesec. Najbolj tragično pa je dejstvo, da težko pričakujemo (v bližnji prihodnosti) uspešen konec, kar bi pomenilo dvig prodajnih cen bojlerjev srednje velikosti.

»Polovica naše proizvodnje je trenutno nerentabilna, zato moramo omejiti obseg izdelave bojlerjev oziroma izdelavo popolnoma ustaviti, če ne želimo še naprej povečevati izgube, ki je konec septembra znašala okrog 90 milijonov dinarjev,« pravi direktor Gorenja Tiki Božo Kovačič.

V Tikiju vidijo glavni vzrok za izgube v cenah. Decembra leta 1980 so se oblikovale cene bojlerjev, ki so potem veljale skoraj tri leta. Šele avgusta letos je zvezna skupnost za cene dovolila povečati cene bojlerjev za 17 odstotkov. Toda to je bila le kaplja v morje, kajti surovine in materiali za izdelavo bojlerjev so se v tem obdobju močno podražili; pločevina za štirikrat, cink za 3,5-krat, embalaža za 2,8-krat, kar pa je seveda nemogoče kriti z iskanjem notranjih rezerv in večjo produktivnostjo. Drugi jugoslovanski proizvajalci bojlerjev so enostavno ustavili nerentabilno proizvodnjo, kar jih ni posebej prizadelo, ker je to le njihov obratni izdelek. Tiki pa pokriva okrog 60 odstotkov potreb jugoslovanskega trga, proizvodnja električnih bojlerjev srednje velikosti pa je njegova osrednja dejavnost, zato ga je udarec okrog cen toliko bolj prizadel.

V Tikiju so razmišljali tudi o prodaji svojih izdelkov na tuje. V lastnem razvojnem oddelku so skonstruirali nove tipe bojlerjev, ki ustrezajo italijanskim in francoskim standardom, medtem ko bojlerjev, ki so jih doslej izdelovali, niso mogli prodajati na tuje. Ker so novi bojlerji varčnejši pri porabi elektrike in ker je v njih treba vgraditi manj materiala in je njihova izdelava cenejša, so se v Tikiju odločili, da namesto starih bojlerjev začno proizvajati nova tipa 50 in 80 litrskih bojlerjev. 12. septembra so pognali proizvodnjo, ki pa ni stekla, kot so načrtovali. Zvezna skupnost za cene je namreč menila, da ne gre za nova

proizvoda in ni potrdila cene, brez cene pa je izdelke seveda nemogoče prodajati. Kakorkoli so v Tikiju dokazovali, da so samo neposredni izdelavni stroški za okrog tisočaka večji od dosedanje prodajne cene bojlerjev, so vedno naleteli na gluha ušesa in na obrambo z odgovori, da moramo spoštovati dogovorjeno politiko cen.

V Tikiju pa se delavci sprašujejo, kakšna načelnost je veljala, ko so se dražili pločevina, stiropor, cink in drugi materiali. Zato v Tikiju ne zahtevajo nič drugega kot enoten meter za vse pri oblikovanju cen, to pa pomeni, da bi skupnost za cene morala upoštevati podražitev vhodnih materialov. Precej resnice je v trditvi, da Tiki ne bo rešil vprašanja inflacije v Jugoslaviji, pač pa mu je to povzročilo velike težave, ki lahko prinesejo marsikaj. »Saj ne zahtevamo cen, s katerimi bi ustvarili velik dohodek, temveč cene, ki nam bodo omogočile normalno delo in življenje,« pravijo delavci Tikija in v isti sapi dodajajo: »Ali pa bomo prenehali izdelovati bojlerje in bomo morali letno uvoziti 470.000 bojlerjev, kolikor jih sedaj letno izdelava Tiki.«

Cel kup problemov se je zgrnilo nad Tiki. Nimajo cen za bojlerje srednje velikosti. Proizvodnje ne morejo čez noč preusmeriti na izdelavo donosnejših manjših bojlerjev, ker tega ne zmorejo njihovi kooperanti. Nimajo obratnih sredstev, da bi financirali proizvodnjo srednjih bojlerjev za izvoz, kjer bi dosegli solidne cene. V primežu jih imajo proizvajalci surovin, ki zahtevajo devizno sodelovanje za plačilo surovin, pa tudi dinarsko sovlaganje v razširitev zmogljivosti. Ob vsem tem pa proizvodnja bojlerjev srednje velikosti teče s četrtilno zmogljivosti in le z materialom, ki so ga že nabavili. Ko ga bo zmanjkalo, bo položaj še bolj brezizhoden.

V Tikiju ne vedo, kaj naj storijo. Z majhno iskrico upanja čakajo, da bodo uradniki, ki vodijo censko politiko, le sprevideli svojo napačo. Obveščajo najrazličnejše organe o nastali situaciji in pri tem poudarjajo, da so vseskozi povečevali fizični obseg proizvodnje in produktivnost in torej niso prišli v težave, ker bi inenarili. Zdi se, da se jih loteva malodušje. In če bodo nekateri ali vsi delavci res ostali brez dela in zaslužka, bo to najbolj zgovoren dokaz, kaj se zgodi, če nekoga z administrativnimi ukrepi rešuješ tako, da drugega potisneš v prepad. Sedaj bi morali zapisati še kaj o odgovornosti, a očitno bo tako, da bodo krive razne resolucije, zakoni, dogovori, sporazumi, ki pa smo jih vsi sprejeli. Vse breme pa je in očitno bo padlo na ramena delavcev Tikija. Morda se motimo, a bili bi veseli, če smo se res zmotili.

France Kmetič

VETERINARSKA POSTAJA POSAVJE DEŽURNA LISTA ZA OKTOBER IN NOVEMBER 1983 ODDELEK ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO ŽIVALI:

Popoldansko dežurstvo za Šiško	Nočno dežurstvo
8. 10.	
do 15. 10.	Špenko France Špenko France
15. 10.	
do 22. 10.	Briški France Briški France
22. 10.	
do 29. 10.	Jerše Bogdan Jerše Bogdan
29. 10.	
do 5. 11.	Tomšič Jože Zajc Janez
5. 11.	
do 12. 11.	Špenko France Štrus Jože
12. 11.	
do 19. 11.	Briški France Cigoj Zvone
19. 11.	
do 26. 11.	Jerše Bogdan Oberstar Andrej

26. 11.
do 3. 12. Tomšič Jože Tomšič Jože

POPOLDANSKO DEŽURSTVO
(razen nedelj
in praznikov)
NOČNO DEŽURSTVO od 14. do 21. ure
od 21. do 7. ure

NEDELJSKO IN PRAZNIČNO DEŽURSTVO
od 7. do 21. ure opravi veterinar, ki med tednom opravlja popoldansko dežurstvo.

TELEFONSKE ŠTEVILKE VETERINARJEV
ZA ČAS DEŽURSTVA

BRIŠKI FRANCE 570-043	ŠPENKO FRANCE 627-100
CIGOJ ZVONE 344-307	ŠTRUS JOŽE 772-402
JERŠE BOGDAN 262-076	TOMŠIČ JOŽE 59-494
OBERSTAR ANDREJ 647-127	ZAJC JANEZ 483-311

tribuna